

ที่ อก ๐๗๑๐/๑๔๖๔

กระทรวงอุตสาหกรรม
ถนนพระรามที่ ๖ แขวงทุ่งพญาไท
เขตราชเทวี กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๒๓ มีนาคม ๒๕๖๔

5 ก.

เรื่อง กรอบความตกลงว่าด้วยข้อตกลงยอมรับร่วมของอาเซียน (ASEAN Framework Agreement on Mutual Recognition Arrangements: AFA on MRA) ฉบับปรับปรุงแก้ไข

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี จำนวน ๑๐๐ ชุด
 ๒. กรอบความตกลงว่าด้วยข้อตกลงยอมรับร่วมของอาเซียน พร้อมฉบับแปลภาษาไทย จำนวน ๑๐๐ ชุด
 ๓. สรุปความเป็นมา สำคัญ ประเด็นแก้ไข และประโยชน์ของกรอบความตกลงฯ ฉบับปรับปรุงแก้ไข และข้อคิดเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๑๐๐ ชุด
 ๔. ตารางเปรียบเทียบเนื้อหากรอบความตกลงฉบับปี ๒๕๕๑ กับ ฉบับปรับปรุงแก้ไข จำนวน ๑๐๐ ชุด
 ๕. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๐๘๐๔/๔๘๘ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๓ จำนวน ๑๐๐ ชุด
 ๖. สำเนาหนังสือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๘ หน่วยงาน จำนวน ๑๐๐ ชุด

ด้วย กระทรวงอุตสาหกรรม ขอเสนอ เรื่อง กรอบความตกลงว่าด้วยข้อตกลงยอมรับร่วมของอาเซียน (ASEAN Framework Agreement on Mutual Recognition Arrangements: AFA on MRA) ฉบับปรับปรุงแก้ไข ภายใต้คณะกรรมการที่ปรึกษาด้านมาตรฐานและคุณภาพของอาเซียน (ASEAN Consultative Committee for Standards and Quality: ACCSQ) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่อง และการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย รวมทั้งสอดคล้อง/เป็นการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติในด้านการสร้างรายได้และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) กำกับการบริหารราชการ กระทรวงอุตสาหกรรม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

๑.๑.๑ เมื่อปี ๒๕๔๑ รัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Ministers: AEM) ได้ลงนามกรอบความตกลงฯ โดยมีสาระสำคัญเป็นการกำหนดข้อปฏิบัติและสาระสำคัญในการจัดทำข้อตกลงยอมรับร่วมรายสาขา รวมถึงกำหนดเงื่อนไขในการที่ประเทศสมาชิกจะยอมรับผลการตรวจสอบและรับรองของประเทศสมาชิกอื่น ตามข้อกำหนดที่ระบุไว้ในข้อตกลงยอมรับร่วมรายสาขา

๑.๑.๒ เมื่อปี ๒๕๕๓ ACCSQ โดยคณะทำงานด้านมาตรฐาน (Working Group on Standards) ได้ดำเนินการร่วมมือกับสหภาพยุโรปภายใต้โครงการ EU-ASEAN Regional Integration Support by the EU ...

by the EU (EU ARISE) เพื่อปรับปรุงแก้ไขกรอบความตกลงฯ ฉบับเดิมให้ทันสมัย และสอดคล้องกับพัฒนาการ การจัดทำเอกสารของอาเซียน ได้แก่ กฎบัตรอาเซียน (ASEAN Charter) (ปี ๒๕๕๐) ปฏิญญาวาดด้วยแผนงาน การจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ปี ๒๕๕๐) ความตกลงด้านการค้าสินค้าของอาเซียน (ASEAN Trade in Goods Agreement: ATIGA) (ปี ๒๕๕๒) และแผนงานการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC Blueprint) (ปี ๒๕๕๘) และครอบคลุมการจัดทำข้อตกลงยอมรับร่วมรายสาขาผลิตภัณฑ์ของคณะทำงานรายสาขาผลิตภัณฑ์ ภายใต้ ACCSQ ที่มีการขยายขอบข่ายและประเภทผลิตภัณฑ์

๑.๑.๓ เมื่อปี ๒๕๕๘ เจ้าหน้าที่อาวุโสเศรษฐกิจอาเซียน (Senior Economic Officials Meeting: SEOM) ได้เห็นชอบให้ ACCSQ พิจารณาปรับปรุงแก้ไขร่างกรอบความตกลงฯ และ ACCSQ ได้มอบหมายคณะทำงานด้านมาตรฐานดำเนินการในขั้นต้น

๑.๑.๔ เมื่อปี ๒๕๖๐ คณะทำงานด้านมาตรฐานได้เสนอร่างกรอบความตกลงฯ ฉบับปรับปรุงแก้ไข ให้ ACCSQ พิจารณาหาข้อสรุปในเนื้อหาให้แล้วเสร็จต่อไป

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

มติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๑ เห็นชอบในหลักการกรอบความตกลงฯ ว่าด้วยการยอมรับร่วมในผลการตรวจสอบและการรับรอง และอนุมัติให้หัวหน้าคณะผู้แทนไทยระดับรัฐมนตรี เศรษฐกิจอาเซียนร่วมลงนามในกรอบความตกลงดังกล่าวในระหว่างการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๖ และ มอบหมายให้ กระทรวงการต่างประเทศออกหนังสือมอบอำนาจให้ รัฐมนตรีเศรษฐกิจของไทยที่เข้าร่วม การประชุมสุดยอดอาเซียนฯ ลงนามในกรอบความตกลงดังกล่าว รวมทั้งดำเนินการให้สัตยาบันกรอบความตกลง ดังกล่าว หลังจากมีการลงนามในกรอบความตกลงแล้ว และยื่นสัตยาบันสารต่อ เลขาธิการอาเซียนต่อไป ตามความเห็นของ กระทรวงการต่างประเทศ

๑.๓ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

๑.๓.๑ กระทรวงอุตสาหกรรม โดย สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ได้ส่งผู้แทนเข้าร่วมพิจารณาเนื้อหาร่างกรอบความตกลงฯ ฉบับปรับปรุงแก้ไข อย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่ปี ๒๕๖๑ ในช่วงการประชุม ACCSQ จำนวน ๕ ครั้ง ได้แก่ ๑) ครั้งที่ ๔๙ เมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๑ ๒) ครั้งที่ ๕๐ เมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๖๑ ๓) ครั้งที่ ๕๑ เมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๒ ๔) ครั้งที่ ๕๒ เมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๒ และ ๕) ครั้งที่ ๕๓ เมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๓ และการประชุมพิจารณาร่างกรอบความตกลงฯ ผ่านระบบออนไลน์ จำนวน ๗ ครั้ง ได้แก่ ครั้งที่ ๑ เมื่อเดือนสิงหาคม ๒๕๖๒ ครั้งที่ ๒ เมื่อเดือนกันยายน ๒๕๖๒ ครั้งที่ ๓ และ ๔ เมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๒ ครั้งที่ ๕ เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๖ เมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๓ และ ครั้งที่ ๗ เมื่อเดือนสิงหาคม ๒๕๖๓ รวมทั้งได้จัดให้มีการพิจารณาเนื้อหาหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการประชุม เตรียมการสำหรับการประชุม ACCSQ ในแต่ละครั้ง

๑.๓.๒ เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๓ สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ได้นำผลการพิจารณาหาข้อสรุปในเนื้อหาร่างกรอบความตกลงฯ จากการประชุม ACCSQ เสนอต่อที่ประชุม คณะอนุกรรมการพิจารณาความตกลงยอมรับร่วมด้านการมาตรฐานครั้งที่ ๑๗-๒/๒๕๖๓ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่กำหนด ทำที่ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับกิจกรรมด้านการมาตรฐานระหว่างประเทศ รวมทั้งศึกษาและพิจารณาข้อเสนอ ในการจัดทำความตกลงเพื่อยอมรับร่วมในผลการตรวจสอบและรับรองผลิตภัณฑ์ เพื่อรับทราบประเด็นความเป็นมา สำคัญ และประเด็นพิจารณาที่สำคัญเพื่อกำหนดทิศทางการเจรจา

๑.๓.๓ เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๓ ACCSQ สามารถหาข้อสรุปในเนื้อหาและ ให้การรับรองร่างกรอบความตกลงฯ ฉบับปรับปรุงแก้ไข ต่อมา SEOM ได้ให้การรับรองกรอบความตกลงฯ ฉบับ ปรับปรุงแก้ไข ซึ่งได้ผ่านการพิจารณาถ้อยคำทางกฎหมายจากประเทศสมาชิกอาเซียน และการขัดเกลาถ้อยคำ

ทางกฎหมายจาก ฝ่ายกฎหมายและสนธิสัญญาของสำนักเลขาธิการอาเซียนแล้ว และเมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๓ สำนักเลขาธิการอาเซียน ได้นำส่งกรอบความตกลงฯ ฉบับสุดท้าย พร้อมขอให้ประเทศสมาชิกดำเนินการภายในประเทศเพื่อให้ได้รับอำนาจเต็ม (Full Powers) ในการลงนามกรอบความตกลงฯ

๑.๓.๔ สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ อก ๐๗๑๐/๑๑๓๒๐ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๓ ขอความอนุเคราะห์ กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย พิจารณาให้ข้อคิดเห็นต่อกรอบความตกลงฯ ประกอบการเสนอ คณะรัฐมนตรี และได้รับแจ้งตอบจาก กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย ตามหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กต ๐๘๐๔/๔๘๘ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๓ แจ้งตอบผลการพิจารณากรอบความตกลงฯ ว่า กรอบความตกลงฯ เป็นหนังสือสัญญาที่เกี่ยวกับการค้าเสรี ตามวรรค ๓ ของมาตรา ๑๗๘ และอาจเข้าข่ายหนังสือสัญญาที่อาจมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม หรือการค้า หรือการลงทุนอย่างกว้างขวาง ตามวรรค ๒ ของมาตรา ๑๗๘ ที่ต้องเสนอ คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบและอนุมัติการลงนาม และต้องเสนอ รัฐสภาให้ความเห็นชอบในการให้สัตยาบันต่อไป รวมทั้งควรมีการพิจารณาดำเนินการเพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น

๑.๓.๕ เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ได้จัดสัมมนารับฟังความคิดเห็นต่อการลงนามกรอบความตกลงฯ ฉบับปรับปรุงแก้ไข ณ โรงแรม บลิสตัน สุวรรณพาร์ควิว กรุงเทพมหานคร และมีผู้เข้าร่วมการสัมมนา จำนวน ๑๑๑ คน โดยผู้เข้าร่วมสัมมนาเห็นชอบตามเนื้อหาของกรอบความตกลงฯ เนื่องจากเห็นว่า (๑) เป็นการปรับปรุงกรอบความตกลงฯ ให้มีความเหมาะสมชัดเจน และเป็นปัจจุบัน ให้สอดคล้องกับแผนงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ที่มุ่งเน้นการเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน และส่งเสริมการค้าสินค้าเสรีซึ่งอำนวยความสะดวกทางการค้าระหว่างกัน (๒) ช่วยพัฒนาการดำเนินงานด้านมาตรฐาน และการตรวจสอบและรับรองของอาเซียน (๓) ช่วยเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันและลดต้นทุนของผู้ประกอบการ เนื่องจากไม่ต้องทำการตรวจสอบซ้ำ และ (๔) สร้างความเชื่อมั่นในคุณภาพของสินค้าที่เป็นไปตามมาตรฐานให้แก่ผู้บริโภค

๑.๓.๖ สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ อก ๐๗๑๐/ว๑๕๑๕๐ ลงวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาให้ความเห็นต่อกรอบความตกลงฯ ฉบับสุดท้ายเพิ่มเติม จำนวน ๙ แห่ง ได้แก่ กรมการขนส่งทางบก กรมการค้าภายใน กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กรมอาเซียน สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย และสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ซึ่งหน่วยงานดังกล่าวเห็นชอบในกรอบความตกลงฯ ฉบับปรับปรุงแก้ไข

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เนื่องจากเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทยตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่อง และการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

การลงนามกรอบความตกลงฯ ฉบับปรับปรุงแก้ไข เป็นประเด็นที่คณะกรรมการที่ปรึกษาด้านมาตรฐานและคุณภาพของอาเซียนต้องการผลักดันให้เป็นผลสำเร็จประจำปี โดยมีกำหนดการเสนอรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนลงนามในปี ๒๕๖๔

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ กรอบความตกลงฯ ฉบับปรับปรุงแก้ไข จะนำไปใช้กับข้อตกลงยอมรับร่วมรายสาขา สำหรับทุกผลิตภัณฑ์ ครอบคลุมทั้งผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมและผลิตภัณฑ์ด้านการเกษตร และจะมีผลบังคับใช้เมื่อประเทศสมาชิกทุกประเทศได้ส่งมอบสัตยาบันสาร ตราสารการยอมรับ หรือตราสารการรับรองให้กับเลขาธิการอาเซียน โดยมีวัตถุประสงค์เป็นการกำหนดหลักการทั่วไปในการจัดทำข้อตกลงยอมรับร่วมรายสาขาระหว่างประเทศสมาชิกซึ่งจะช่วยอำนวยความสะดวกโดยการลดอุปสรรคทางเทคนิคที่ไม่จำเป็นต่อการค้าภายในอาเซียน และเงื่อนไขทั่วไปที่ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศที่เข้าร่วมในข้อตกลงยอมรับร่วมรายสาขาต้องรับรองหรือยอมรับผลการตรวจสอบและรับรองที่ดำเนินการโดยหน่วยตรวจสอบและรับรองของประเทศสมาชิกอาเซียนอื่นตามที่กำหนดไว้ในข้อตกลงยอมรับร่วมรายสาขา

๔.๒ กรอบความตกลงฯ ฉบับปรับปรุงแก้ไข ประกอบด้วย ๑๖ มาตรา ได้แก่ ๑) คำนิยาม ๒) วัตถุประสงค์ ๓) ขอบข่าย ๔) บทบัญญัติทั่วไป ๕) องค์ประกอบของข้อตกลงยอมรับร่วมรายสาขา ๖) คณะกรรมการร่วมรายสาขา ๗) การตรวจสอบและรับรอง ๘) การทวนสอบความสามารถทางเทคนิคและการปฏิบัติตามข้อกำหนดของหน่วยตรวจสอบและรับรอง ๙) การกำกับดูแลหน่วยตรวจสอบและรับรอง ๑๐) ข้อสงวนของประเทศสมาชิก ๑๑) การระงับข้อพิพาท ๑๒) การจัดระบบขององค์กร ๑๓) การรักษาความลับ ๑๔) ความเกี่ยวข้องกับความตกลงอื่น ๆ ๑๕) การปฏิบัติตามข้อตกลงยอมรับร่วมรายสาขา ๑๖) บทบัญญัติสุดท้าย และ ภาคผนวก ได้แก่ ภาคผนวก ๑ ก: การพักใช้หน่วยตรวจสอบและรับรองที่ขึ้นบัญชีรายชื่อ และ ภาคผนวก ๑ ข: การเพิกถอนหน่วยตรวจสอบและรับรองที่ขึ้นบัญชีรายชื่อ

๔.๓ กรอบความตกลงฯ ฉบับปรับปรุงแก้ไข มีประเด็นแก้ไขเพิ่มเติมจากกรอบความตกลงฉบับปี ๒๕๔๑ ได้แก่ ๑) การดัดมาตรา ๑๔ ความช่วยเหลือทางเทคนิคและเงินทุนของกรอบความตกลง ฉบับปี ๒๕๔๑ ๒) การดัดมาตรา ๑๖ การเข้าเป็นสมาชิกใหม่ ของกรอบความตกลง ฉบับปี ๒๕๔๑ ๓) การเพิ่มมาตรา ๓ ขอบข่าย เพื่อกำหนดขอบข่ายการนำกรอบความตกลงไปใช้ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยกำหนดให้มีผลบังคับใช้กับข้อตกลงยอมรับร่วมรายสาขาสำหรับทุกผลิตภัณฑ์ ทั้งอุตสาหกรรมและการเกษตร ๔) การเพิ่มมาตรา ๑๕ การปฏิบัติตามข้อตกลงยอมรับร่วมรายสาขา ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับการมีผลบังคับใช้และการปฏิบัติตามข้อตกลงยอมรับร่วมรายสาขา และ ๕) การย้ายมาตรา ๗ และ ๘ เกี่ยวกับการพักใช้และเพิกถอนหน่วยตรวจสอบและรับรองที่ขึ้นบัญชีรายชื่อไปเป็นภาคผนวก เนื่องจากเป็นประเด็นทางเทคนิคที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการจัดทำข้อตกลงยอมรับร่วมรายสาขา ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับพัฒนาการในการจัดทำเอกสารต่าง ๆ ซึ่งได้มีผลบังคับใช้แล้ว รวมถึงพัฒนาการข้อตกลงยอมรับร่วมรายสาขาที่เห็นพ้องต้องกันภายใต้ ACCSQ ประกอบด้วย สาขาไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ สาขาลิขสิทธิ์ยา สาขาอาหารสำเร็จรูป รวมถึงสาขายานยนต์ และ สาขาวัสดุอาคารและสิ่งก่อสร้าง

๔.๔ กรอบความตกลงฯ ฉบับปรับปรุงแก้ไขจะใช้แทนที่กรอบความตกลงฉบับปี ๒๕๔๑ โดยไม่มีผลบังคับใช้ย้อนหลังกับข้อตกลงยอมรับร่วมรายสาขาที่ได้มีการลงนามแล้วก่อนการมีผลบังคับใช้ของกรอบความตกลงฉบับนี้ แต่จะมีผลต่อข้อตกลงยอมรับร่วมรายสาขาที่จะดำเนินการทบทวนหรือจัดทำขึ้นใหม่ในอนาคต

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งใด ๆ (ไม่มี)

๖. ผลกระทบ

กรอบความตกลงฯ ฉบับปรับปรุงแก้ไข เป็นแนวทางในการเจรจาจัดทำข้อตกลงยอมรับร่วมรายสาขาของอาเซียนในอนาคต และการทบทวนข้อตกลงยอมรับร่วมรายสาขาที่มีอยู่แล้ว ซึ่งหน่วยงานกฤษฎีเบียบ

หน่วยงานผู้มีอำนาจ หรือ หน่วยงานที่ได้รับแต่งตั้งต้องพัฒนาขีดความสามารถเพื่อรองรับการปฏิบัติตามข้อตกลงยอมรับร่วมรายสาขาภายใต้กรอบความตกลงฯ ฉบับปรับปรุงแก้ไข ด้วยเหตุนี้ กรอบความตกลงฯ ฉบับปรับปรุงแก้ไข จึงช่วยอำนวยความสะดวกทางการค้า และลดอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้าระหว่างประเทศสมาชิกที่เกิดจากมาตรฐาน กฎระเบียบทางเทคนิค และกระบวนการตรวจสอบและรับรอง รวมถึงยกระดับการคุ้มครองผู้บริโภคในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน ซึ่งจะส่งผลดีต่ออุตสาหกรรมของไทยในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และการค้าระหว่างประเทศ ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างรายได้และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ทั้งนี้ กรอบความตกลงฯ ฉบับปรับปรุงแก้ไข จะไม่มีผลบังคับใช้ย้อนหลังกับข้อตกลงยอมรับร่วมรายสาขาที่ได้มีการลงนามแล้วก่อนการมีผลบังคับใช้ของกรอบความตกลงฉบับนี้ แต่จะมีผลต่อข้อตกลงยอมรับร่วมรายสาขาที่จะดำเนินการทบทวนหรือจัดทำขึ้นใหม่ในอนาคต

๗. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

(ไม่มี)

๘. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๘.๑ กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย มีความเห็น ดังนี้

ประเด็นสาระัตถะและถ้อยคำ ไม่ขัดข้องต่อสาระัตถะโดยรวมของกรอบความตกลงฯ หากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้ว เห็นว่ามีความเหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายและผลประโยชน์ของไทย สามารถปฏิบัติได้ภายใต้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน และสอดคล้องกับพันธกรณีของไทย ภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ และความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

ประเด็นมาตรา ๑๗๘ แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๖๐ เห็นว่า ร่างกรอบความตกลงฯ จัดทำขึ้นระหว่างรัฐบาลของรัฐสมาชิกอาเซียนเป็นลายลักษณ์อักษร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงกรอบความตกลงฯ ฉบับเดิม โดยกำหนดหลักการและแนวทางการจัดทำความตกลงว่าด้วยการยอมรับร่วมรายสาขา รวมถึงกำหนดเงื่อนไขในการยอมรับผลการตรวจสอบเพื่อการรับรองของรัฐสมาชิกอื่นตามข้อกำหนดที่จะระบุไว้ในความตกลงรายสาขา จึงเข้าลักษณะเป็นสนธิสัญญาภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ และเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ แห่งรัฐธรรมนูญฯ

ร่างกรอบความตกลงฯ มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดให้รัฐสมาชิกอาเซียนต้องยอมรับผลการตรวจสอบของหน่วยตรวจสอบและรับรอง (Conformity Assessment Body) ของรัฐสมาชิกอื่น ตามที่กำหนดไว้ในบทบัญญัติของความตกลงที่จะทำร่วมกันรายสาขา และรัฐสมาชิกต้องรับประกันว่า หน่วยงานกฎระเบียบ หน่วยงานผู้มีอำนาจ หรือหน่วยงานที่ได้รับแต่งตั้ง ตามที่ระบุไว้ในความตกลงรายสาขามีอำนาจหน้าที่และความเชี่ยวชาญที่จะพิจารณาตัดสินใจภายใต้กรอบความตกลงฯ และความตกลงรายสาขา ดังนั้น ร่างกรอบความตกลงฯ จึงเป็นการมุ่งเน้นการจัดการกีดกันทางการค้าในรูปแบบที่มีใช้ภาษี อันเป็นลักษณะของการค้าเสรี จึงเป็นหนังสือสัญญาเกี่ยวกับการค้าเสรีตามรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๑๗๘ วรรค ๓

ร่างกรอบความตกลงฯ มุ่งเน้นการขจัดอุปสรรคและการกีดกันในรูปแบบอื่นที่ไม่ใช่ภาษี เพื่อสนับสนุนการค้าเสรีในอาเซียน ตลอดจนครอบคลุมการดำเนินการอื่นเพื่อทำให้เกิดความสะดวกและประสิทธิภาพแก่การประกอบธุรกิจการค้าพาณิชย์ให้เป็นไปอย่างเสรีและเป็นธรรม อันแสดงถึงวัตถุประสงค์ที่จะเสริมสร้างและขยายความร่วมมือในทางเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศ จึงน่าจะมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม การค้า หรือการลงทุนของประเทศอย่างกว้างขวางที่ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา ตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสอง แห่งรัฐธรรมนูญฯ

ร่างกรอบความตกลง ...

ร่างกรอบความตกลงฯ กำหนดขั้นตอนการลงนามและขั้นตอนการแสดงเจตนา ให้มีผลผูกพันแยกออกจากกัน โดยกรอบความตกลงฯ จะมีผลบังคับใช้เมื่อทุกรัฐสมาชิกอาเซียนได้ยื่นสัตยาบันสาร ตราสารรับรองหรือยอมรับต่อ เลขานุการอาเซียน ดังนั้น หาก สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม เห็นว่า ร่างกรอบความตกลงฯ เข้าข่ายหนังสือสัญญาที่ต้องได้รับความเห็นชอบของ รัฐสภา ก็ควรเสนอเรื่องต่อ คณะรัฐมนตรี ตามข้อ ๒.๑ ของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ เรื่องแนวทางการปฏิบัติของส่วน ราชการตามบทบัญญัติมาตรา ๑๗๘ แห่งรัฐธรรมนูญฯ ที่กำหนดให้ หน่วยงานของรัฐเจ้าของเรื่องเสนอเรื่องต่อ คณะรัฐมนตรีเพื่อขอความเห็นชอบ และขออนุมัติการลงนามในหนังสือสัญญาดังกล่าว พร้อมทั้งขอให้ คณะรัฐมนตรีเสนอขอความเห็นชอบต่อ รัฐสภามาในคราวเดียวกัน

การลงนามร่างกรอบความตกลงฯ เป็นการกระทำในนามรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม จึงต้องเสนอเรื่องต่อ คณะรัฐมนตรีเพื่อขอความเห็นชอบบุคคล ที่จะลงนามกรอบความตกลงฯ และให้ กระทรวงการต่างประเทศจัดทำหนังสือมอบอำนาจเต็มให้ผู้ลงนามดังกล่าว

๘.๒ กรมการขนส่งทางบก ไม่มีข้อขัดข้องต่อกรอบความตกลงฯ

๘.๓ กรมการค้าภายใน เห็นว่า กรอบความตกลงฯ ฉบับปรับปรุงแก้ไข ได้มีการปรับปรุง แก้ไขกรอบความตกลงฯ ให้มีความชัดเจนและเหมาะสมต่อสถานการณ์ปัจจุบันมากยิ่งขึ้นซึ่งจะเป็นการยกระดับ มาตรฐานด้านการตรวจสอบและรับรองสินค้าระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน อีกทั้งยังเพิ่มประสิทธิภาพ ความสามารถในการแข่งขันทางการค้าของผู้ประกอบธุรกิจในประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อยกระดับสินค้าระดับ อาเซียนให้เท่าทันสินค้าระดับโลก

๘.๔ กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ ไม่มีข้อขัดข้องต่อกรอบความตกลงฯ เนื่องจาก เป็นการดำเนินการเพื่อปรับปรุงกรอบความตกลงฯ ให้มีความทันสมัย เหมาะสม และชัดเจน รวมถึงสอดคล้อง กับพัฒนาการการจัดทำเอกสารของอาเซียน อาทิ ความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (ASEAN Trade in Goods Agreement: ATIGA) แผนงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC Blueprint) ที่มุ่งเน้นการเป็นตลาดและฐานการผลิต เดียวกัน ทั้งนี้ กรมฯ เห็นว่า สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ในฐานะหน่วยงานรับผิดชอบต่อการเจรจา จัดทำกรอบความตกลงฯ ควรผลักดันให้ประเทศสมาชิกอาเซียนเร่งดำเนินการให้สัตยาบันกรอบความตกลง ดังกล่าว เพื่อให้อาเซียนสามารถใช้ประโยชน์จากการบังคับใช้กรอบความตกลงดังกล่าวโดยเร็ว เนื่องจากกรอบ ความตกลงฯ ฉบับปรับปรุงแก้ไข จะเป็นกรอบกำหนดแนวทางการดำเนินงานจัดทำ MRA ที่จะเกิดขึ้นหลังจาก ที่กรอบความตกลงฯ มีผลบังคับใช้ เพื่อลดอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า รวมถึงส่งเสริมการอำนวยความสะดวก ทางการค้าภายในภูมิภาคต่อไป

๘.๕ กรมอาเซียน ไม่มีข้อขัดข้องต่อสารัตถะและถ้อยคำโดยรวมของกรอบความตกลงฯ ซึ่งเป็นการปรับปรุงแก้ไขกรอบความตกลงฯ ฉบับปี ๒๕๔๑ ให้ทันสมัยมากขึ้น โดยจะช่วยส่งเสริมการรวมตัว ทางเศรษฐกิจของอาเซียน ยกย่องมาตรฐานสินค้าให้สอดคล้องกับแนวทางสากล เพิ่มขีดความสามารถทาง การแข่งขันของอาเซียนในตลาดโลก และสร้างความเข้มแข็งให้กับห่วงโซ่อุปทานของสินค้าในภูมิภาคในระยะยาว ทั้งนี้ หากสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่องและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้วเห็นว่ามีเหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายและผลประโยชน์ของไทย สามารถ ปฏิบัติได้ภายใต้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน และพันธกรณีภายใต้ความตกลง ระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้ไว้แล้ว

๘.๖ สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ไม่มีข้อขัดข้องต่อ กรอบความตกลงฯ

๘.๗ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เห็นชอบต่อกรอบความตกลงฯ เนื่องจากเห็นว่า การจัดทำกรอบความตกลงฯ เป็นการพัฒนากลไกของการจัดทำข้อตกลงยอมรับร่วมรายสาขา ซึ่งทำให้เกิดการยอมรับร่วมในผลการตรวจสอบและรับรอง และการปรับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ภายใต้ขอบข่ายข้อตกลง ส่งผลให้เกิดการอำนวยความสะดวกทางการค้า เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และทำให้ผลิตภัณฑ์มีมาตรฐานเป็นไปตามมาตรฐานสากล ลดต้นทุนและเวลา โดยไม่ต้องตรวจสอบซ้ำ จัดอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า และผู้บริโภคเชื่อมั่นในสินค้าที่ได้รับการรับรองแล้ว

๘.๘ สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ ไม่มีข้อขัดข้องต่อเนื้อหาของกรอบความตกลงฯ ดังกล่าว หากสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เห็นว่าเหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายและผลประโยชน์ของไทย สามารถปฏิบัติได้ภายใต้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายระเบียบ และข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน และสอดคล้องกับพันธกรณีของไทยภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

๘.๙ สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย เห็นว่า ความตกลง ฉบับปรับปรุงแก้ไขเป็นประโยชน์ต่อการอำนวยความสะดวกทางการค้าของอาเซียนมากยิ่งขึ้น ลดต้นทุนของผู้ประกอบการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการเพิ่มประเด็นขอบข่ายให้ครอบคลุมทุกผลิตภัณฑ์ ข้อกำหนดของข้อตกลงยอมรับร่วมรายสาขา กิจกรรมความร่วมมือ การผ่อนผันระยะเวลาให้ประเทศที่ยังไม่มีความพร้อมให้ดำเนินการตามกรอบเวลาที่กำหนด และการกำหนดระยะเวลาที่ชัดเจนให้หน่วยงานตรวจสอบและรับรองที่ถูกโต้แย้งสามารถนำเสนอข้อมูลภายใน ๓๐ วัน และกำหนดให้คณะกรรมการร่วมรายสาขาที่เกี่ยวข้องต้องหารือข้อโต้แย้งดังกล่าวตามเวลาที่กำหนด โดยข้อตกลงที่ปรับปรุงแก้ไขเหล่านี้ จะช่วยเพิ่มความสามารถในการแข่งขันให้กับผู้ประกอบการอย่างยิ่ง โดยเฉพาะ SMEs ที่มีระดับการพัฒนาแตกต่างกัน ทั้งนี้ จากการทำ MRA ที่ผ่านมา มักมีประเด็นที่หาข้อสรุปได้ยาก คือ ขอบเขตของสินค้าที่อยู่ภายใต้ MRA นั้น ว่าครอบคลุมเฉพาะสินค้าที่ผลิตในอาเซียน หรือ รวมสินค้าที่ผลิตนอกอาเซียน เพราะสิ่งคิปรี่ไม่ได้เป็นผู้ผลิตเช่นสมาชิกอาเซียนอื่นๆ จึงขอความกรุณาส่งงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม นำเสนอให้มีการระบุข้อความเพิ่มเติมเพื่อเป็นแนวทางให้การจัดทำ MRA ไม่ยืดเยื้อเช่นที่ผ่านมา

๙. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

เนื่องจาก เมื่อวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๐ ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับพุทธศักราช ๒๕๖๐ ซึ่งในมาตรา ๑๗๘ บัญญัติไว้ว่า

“พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจในการทำหนังสือสัญญาสันติภาพ สัญญาสงบศึก และสัญญาอื่นกับนานาประเทศหรือกับองค์การระหว่างประเทศ

หนังสือสัญญาใดมีบทเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทยหรือเขตพื้นที่นอกอาณาเขตซึ่งประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตยหรือมีเขตอำนาจตามหนังสือสัญญาหรือตามกฎหมายระหว่างประเทศหรือจะต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญาและหนังสือสัญญาอื่นที่อาจมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจสังคมหรือการค้าหรือการลงทุนของประเทศอย่างกว้างขวางต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาในการนี้รัฐสภาต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่องหากรัฐสภาพิจารณาไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าวให้ถือว่ารัฐสภาให้ความเห็นชอบ

หนังสือสัญญาอื่นที่อาจมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจสังคมหรือการค้าหรือการลงทุนของประเทศอย่างกว้างขวางตามวรรคสองได้แก่หนังสือสัญญาเกี่ยวกับการค้าเสรีเขตศุลกากรร่วมหรือการใช้ทรัพยากรธรรมชาติหรือทำให้ประเทศต้องสูญเสียสิทธิในทรัพยากรธรรมชาติทั้งหมดหรือบางส่วนหรือหนังสือสัญญาอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ

ให้มีกฎหมายกำหนดวิธีการที่ประชาชนจะเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและได้รับการเยียวยาที่จำเป็นอันเกิดจากผลกระทบของการทำหนังสือสัญญาตามวรรคสามด้วย

เมื่อมีปัญหว่าหนังสือสัญญาใดเป็นกรณีตามวรรคสองหรือวรรคสามหรือไม่คณะรัฐมนตรีจะขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยก็ได้ ทั้งนี้ ศาลรัฐธรรมนูญต้องวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอ”

๑๐. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงอุตสาหกรรม ขอเสนอ คณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

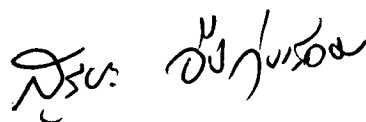
๑๐.๑ เห็นชอบและอนุมัติการลงนามกรอบความตกลงว่าด้วยข้อตกลงยอมรับร่วมของอาเซียน ฉบับปรับปรุงแก้ไข พร้อมเห็นชอบให้เสนอ รัฐสภาพิจารณาการให้สัตยาบันสารเพื่อแสดงเจตนาให้กรอบความตกลงฯ มีผลผูกพันต่อไป

๑๐.๒ มอบหมายให้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายอื่นเป็นผู้ลงนามในกรอบความตกลงฯ ทั้งนี้ หากมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขถ้อยคำที่มีใช้สาระสำคัญในกรอบความตกลง มอบหมายให้ผู้ลงนามเป็นผู้ใช้ดุลยพินิจพิจารณาตามความเหมาะสมที่จะเป็นประโยชน์ต่อประเทศไทย และรายงานให้ คณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

๑๐.๓ มอบหมายให้ กระทรวงการต่างประเทศ จัดทำหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Powers) ให้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายอื่นเป็นผู้ลงนามในกรอบความตกลงฯ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

กองบริหารมาตรฐานระหว่างประเทศ

โทร ๐ ๒๒๐๒ ๓๕๐๖

โทรสาร ๐ ๒๓๕๔ ๓๐๔๑

E-mail: tisi.regional@gmail.com